

УТВЪРЖДАВАМ!
РОСИЦА МАРИНОВА

Директор на СУ „Т.Кирков

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ТОДОР КИРКОВ»
гр. ЛОВЕЧ, Ж.К. ЧЕРВЕН БРЯГ
ТЕЛ:604027;604028
e-mail: soutodorkirkov@gmail.com

П Р А В И Л Н И К

З А

ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Обсъден и приет на заседание на ПС, Протокол № 15/13.09.2021г.

П Р А В И Л Н И К
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ,
ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

- I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ
- II. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАСТНИЦИТЕ В УЧЕБНО – ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД В УЧИЛИЩЕТО.
- III. УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ, СПАЗВАНЕТО НА КОИТО Е ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ВСИЧКИ УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНИЯ ЖИВОТ И ПОДПОМАГАЩИТЕ ГО ЛИЦА И ОРГАНИЗАЦИИ.
- IV. ИЗИСКВАНИЯ, СВЪРЗАНИ С ПРОТИВОПОЖАРНАТА ОХРАНА И БЕЗОПАСНАТА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ВОДОГРЕЙНИЯ КОТЕЛ И ОТОПЛИТЕЛНАТА, ЕЛЕКТРО И В И К ИНСТАЛАЦИИ.
- V. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

І. ОБЩИ УСЛОВИЯ

Чл. 1. Правилникът се издава в съответствие с чл.5 от Инструкция на МОН от 05.07.1996 г., относно изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета и в изпълнение на чл.4, ал.1 от Наредба № 3 на МТСТГ – МЗ.

Чл.2. Правилникът е неразделна част от ПВТР, а утвърждаването му става със заповедта за въвеждане в сила на актуализирания за всяка година ПВТР.

Чл. 3. В понятието “безопасни условия” се включват и хигиенните условия и изискванията за противопожарна охрана.

Чл.4. Правилникът определя основните изисквания, които да осигурят и спазват при провеждането на възпитанието, обучението, трудовата и спортна дейност в училището, както и изискванията при организирано придвижване на ученици, като пешеходци и пътници в транспортни средства или при провеждане на извънучилищни дейности.

Чл. 5. Правилникът е задължителен за всички участници в учебно-възпитателния процес – работници, служители, (педагогически и непедагогически персонал) ученици, както и за граждани, намиращи се на територията на училището или подпомагащи извънучилищни мероприятия.

Чл. 6. Запознаването с Правилника за работници и служители на училището става по реда, спазван за запознаване ПВТР, за учениците – класни ръководители в часа на класа, за гражданите – чрез поставяне на видно място най-важните и кратки текстове от Правилника.

Чл. 7. Виновното неспазване на Правилника от работниците и служителите в училището се счита за нарушение на трудовата дисциплина, от учениците – за нарушение на ПУД на училището, от гражданите – за нарушение на вътрешноучилищните разпоредби и документи.

Чл. 8. Виновното неизпълнение се санкционира по реда възприет в съответните документи – административен, дисциплинарен, съдебен, в зависимост от степента на нарушението и произтичащите от него предполагаеми или реална опасност за здравето и живота на участниците в училищния живот.

Чл. 9. Правилникът се актуализира при въвеждането на нови машини, съоръжения, уреди, разкриване на нови работни места или промяна в нормативни документи.

Чл. 10. В задълженията на ръководителя, освен запознаването с длъжностната характеристика, ПВТР и ПУД на училището се включва и запознаването на новопостъпващите работници и служители с настоящия Правилник, като необходимо условие, представляващо подписването на трудов договор.

Чл. 11. Запознаването с Правилника, удостоверено с подпис в книгата за инструктаж, е необходимо и лица, извършващи работа по граждански договор или услуга на територията на училището.

Чл. 12. На работните и учебни места, където съществуват опасности, които не могат да бъдат отстранени чрез средства за колективна защита или други методи, се поставят знаци и сигнали, съгласно Наредба № 4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарната охрана (ДВ.бр.77/1995 г.).

Чл. 13. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки се извършва, съгласно правилника за регистриране и отчитане на трудови злополуки, публикувано в ДВ бр.37/1966 г.

II. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАСТНИЦИТЕ В УЧЕБНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ЗА ОСИГУРОВКА И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД В УЧИЛИЩЕТО.

Чл. 14. Конкретните задължения, съгласно този правилник се вписват в длъжностни характеристики на работници и служители в училището.

Чл. 15. Конкретните задължения на нещатаните участници, обслужващи и подпомагащи учебно-възпитателния процес се вписват в ПУД на училището.

Чл.16. Директорът, съгласно този правилник има следните права и задължения:

/1/. Утвърждава правилник за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд и осигурява организацията и другите условия за неговото приложение, следи за спазването на безопасни условия, като използва административните пълномощия на длъжността си.

/2/. Запознава се с действащите нормативни документи в тази област, следи промените и съблюдава приложението им в ръководеното от него училище .

/3/.. Възлага на длъжностно лице осъществяването на текущ контрол и координация по осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

/4/.Изисква изработване и утвърждава инструкциите за правилна безопасна работа с отделни машини, апарати и съоръжения в училището.

/5/. Възлага със заповед изпълнението на дейността и мероприятия, свързани със създаването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

/6/. Осигурява необходимите средства за противопожарна охрана, индивидуални средства за защита, работно облекло и възлага отговорността по стопанисването, разпределението и отчетността им със заповед.

/7/. Разполага в рамките на административните си пълномощия мероприятията по медицинското обслужване на учениците, работниците и служителите.

/8/. Контролира санитарно-битовите условия.

/9/. Участва в комисията по приема на помещение и съоръжения след извършен или текущ ремонт.

/10/. Осигурява своевременно съставяне на акт за допусната трудова злополука или професионално заболяване, както и разследване причините довели до това.

/11/. Осъществява взаимодействие с органите по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

/12/. Възлага ежегодна профилактика на ел. съоръженията, В И К, отоплителната инсталация в училището.

/13/. Осигурява спазването на изискванията на правилника и в неучебно време – провеждането на курсове, избори, празненства и други.

Чл. 17. Пом. директорът съгласно този правилник има следните права и задължения:

/1/. Изпълнява възложените му от директора права и задължения по спазване изискванията на настоящия правилник.

/2/. Контролира запознаването на учениците в учебно-възпитателния процес с правилника.

/3/. Съдейства и контролира редовното и правилно провеждане на инструктажите и обучението за безопасна работа.

/4/. Спира работата на хора, машини и съоръжения, ако прецени, че не са спазени условията за безопасност или представляват опасност за здравето на хората.

/5/. Следи за недопускане възлагането на ученици на дейности, несъвместими с техните физически, психически особености и липса на трудови навици.

/6/. Контролира спазването на хигиенните изисквания за учение и труд.

/7/. Отговаря за кореспонденцията, свързана с въпросите, обект на този правилник.

/8/. Отговаря за изпълнението на предписанията на контролните органи за отстраняване на нарушенията по безопасност и хигиена на труда и противопожарните изисквания.

/9/. Пряко ръководи изпълняването на мероприятия за подобряване условията на работа, за организиране или недопускане на причини, водещи до трудови злополуки и професионални заболявания.

/10/. Организира и контролира провеждането на обучението по гражданска отбрана, БД, Противопожарната подготовка и действията при бедствия.

Чл.18. Учителите и възпитателите съгласно този правилник имат следните права и задължения:

/1/. т.1. **Учителят по Технологии и предприемачество и Технологии** извършва необходимия инструктаж и го регистрира в книгата за инструктажите.

т.2. Изисква от учениците да работят при спазване на правилата и инструктажа

т.3. Създава навици в учениците за спазване изискванията за безопасна работа със съоръжения.

т.4. Не възлага несвойствена работа в противоречие с учебните планове и програми.

/2/. **Учителят по физкултура** –

т.1. Проверява състоянието на спортните уреди и съоръжения и тяхното обезопасяване преди използването им.

т.2. Контролира непрекъснато поддържането им в изправно състояние и да изисква поддържането им или бракуването им.

т.3. Поддържа ред и последователност при изпълнение на упражненията особено тези, които крият опасност от сблъсквания, падания и др.

т.4. Оказва помощ и да осигурява пазене при изпълнение на трудни и опасни упражнения.

т.5. Следи за хигиенните изисквания при провеждане на учебните занятия.

т.6. Взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ в случай на злополука и информира за това директора.

/3/ т.1. **Учителите, провеждащи лабораторни упражнения,** отговарят за безопасното протичане на занятието.

т.2. Спазват нормативите за допустимо количество материали и реактиви и условията, при които могат да се съхраняват в кабинета.

т.3. Не допускат ученици в хранилището към кабинетите в свое отсъствие.

т.4. По време на работа да наблюдава начина по който участват учениците и да спира провеждането на занятието при неспазване на изискванията за безопасност.

т.5. При злополука да взема спешни мерки за указване на медицинска помощ и да извести директора.

/4/ т.1. Учителите и възпитателите са длъжни да знаят във всеки момент от учебните занятия местопребиваването на своите ученици, причините за отсъствията им, характера на работата, която им е възложена в или извън учебната сграда.

т.2. Да контролират спазването на изискванията към хигиенните норми за учебния труд и хранене на учениците.

Чл. 19. Учениците, съгласно този правилник имат следните права и задължения:

/1/. Да изслушат инструктажа по безопасността и да се разпишат на книгата за инструктаж, като спазват правилата и изискванията за безопасност на обучение и труд.

/2/. Да не ползват материали и консумативи за лабораторни упражнения и спортни съоръжения във физкултурния салон в отсъствие на преподавателя.

/3/. Да не извършват самоволно работа, която не им е възложена, да не боравят с ел. отоплителните уреди самоволно.

/7/. Да не вземат без разрешение консумативи, реактиви и други.

III. УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ, СПАЗВАНЕТО НА КОИТО Е ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ВСИЧКИ УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНИЯ ЖИВОТ И ПОДПОМАГАЩИТЕ ГО ЛИЦА И ОРГАНИЗАЦИИ.

Чл.20. Преди постъпването в училището учениците, работниците и служителите се запознават с правилника и се подписват в книгата за инструктаж.

Чл.21.Разкриването на нови работни места, кабинети, се извършва след съгласуване със съответните органи.

Чл.22.През зимните дни се извършва редовно почистване от сняг и лед на външните стъпала и пътеки.

Чл.23. Да се изисква от съответните служби осигуряването на улично осветление около училището.

Чл.24. Територията на училищния двор да бъде оградена, а аварийните изходи на сградите да бъдат сигнализирани.

Чл. 25. Машините , съоръженията и работните места да са механично, електро-пожаро и взривообезопасени.

Чл 26. Ел. таблата е необходимо да са заключени, да не се използват ел. отоплителни уреди с открити реотани, всички допълнително направени разклонения на ел. мрежата да отговарят на ПУЕУ, да се проверяват периодично здравината на заземителната и гръмоотводна инсталации, изгорелите предпазители да се заменят само със стандартни.

Чл. 27. При извършване на ремонтни работи, свързани с риск за работещите и околните, дейността се възлага с писмена заповед на директора, в която се описват организационните и технически мероприятия, предшестващи изпълнението на ремонтните работи.

Чл. 28. В помещенията, в които се провежда учебно-възпитателния процес се спазват единните правила и изисквания за осигуряване на здравословни условия за труд и обучение

Чл29. Естественото и изкуствено осветление в стаите е необходимо да отговаря на БДС 1786-84 .

Чл.30. За учебно - възпитателния процес се определя график, според който да се ограничи времето на присъствие на ученици в училището през тъмната част от денонощието и учебния труд на смесено или изкуствено осветление.

Чл. 31. За изкуствено осветление в учебните стаи се използват газоразрядни (луминисцентни) осветителни тела.

Чл. 32. За освободени от натоварване деца в часовете по физкултура се издава писмена заповед, в която са упоменати поименно всички ученици, а с препоръките в медицинските им документи се запознава преподавателят.

Чл 33. Вратите на учебните стаи и евакуационните изходи е необходимо да се отварят навън от помещението.